

31989L0369

L 163/32

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

14.6.1989

**NÕUKOGU DIREKTIIV,
8. juuni 1989,
uutest olmejäätmete põletustehastest lähtuva õhusaaste vältimise kohta**

(89/369/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 130s,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

Euroopa Ühenduse keskkonnaalastes tegevusprogrammides aastateks 1973, ⁽⁴⁾ 1977, ⁽⁵⁾ 1983 ⁽⁶⁾ ja 1987 ⁽⁷⁾ on rõhutatud õhusaaste vältimise ja vähendamise tähtsust;

nõukogu 19. oktoobri 1987. aasta resolutsioonis keskkonnaalase tegevusprogrammi kohta aastateks 1987-1992 ⁽⁸⁾ on märgitud, et rahva tervise ja keskkonnakaitse kõrge taseme tagamiseks on ühenduse tegevuses tähtis keskenduda muuhulgas asjakohaste standardite rakendamisele;

nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivis 75/442/EMÜ jäätmete kohta ⁽⁹⁾ on sätestatud, et jäätmed tuleb kõrvaldada inimeste tervist ohtu seadmata ja keskkonda kahjustamata; selleks on samas direktiivis sätestatud, et iga jäätmeid töötlev käitis või ettevõtja peab saama pädevatelt asutustelt loa, milles muu hulgas nähakse ette võetavad ettevaatusabinõud;

nõukogu 28. juuni 1984. aasta direktiivis 84/360/EMÜ tööstusrajatistest lähtuva õhusaaste vastu võitlemise kohta ⁽¹⁰⁾ on sätestatud, et uute tööstusettevõtete, eelkõige jäätmete põletustehaste

käitamiseks on vaja eelnevat luba; selle loa võib välja anda ainult siis, kui kõik asjakohased õhusaastet vältivad ennetusabinõud on võetud, sealhulgas parima võimaliku tehnoloogia kasutamine, mille rakendamine ei too kaasa liigseid kulusid;

direktiivis 84/360/EMÜ on sätestatud, et vajaduse korral kehtestab nõukogu ühehäälselt ja komisjoni ettepanekul heitkoguste piirnormid, mis põhinevad parimal võimalikul tehnoloogial, mille rakendamine ei too kaasa liigseid kulusid, ja sobivatel mõõteseadmetel ja mõõtmismeetoditel;

olmejäätmete põletamisel tekivad niisuguste ainete heitmed, mis võivad põhjustada õhusaastet ja sellega kahjustada rahva tervist ja keskkonda; mõnel juhul võib saaste olla piiriülene;

olmejäätmete põletustehases tekkivate teatavate saasteainete heitmete vähendamise tehnoloogiad on juba üldiselt tunnustatud; neid võib uutest põletustehastes küllaltki säästvalt rakendada; nende abil on võimalik saavutada põlemisgaaside saasteainete kontsentratsioonide tase, mis ei ületa teatavaid piirnorme;

ühenduse piirnormid dioksiinidele ja furaanidele tuleks kehtestada võimalikult kiiresti;

kõikides liikmesriikides on olemas paiksetest tehastest lähtuva õhusaastega võitlemist käsitlevad õigusnormid; mitmes liikmesriigis on olemas erisätted olmejäätmete põletustehaste kohta;

heitkoguste piirnormide kehtestamine ja muud saaste vältimise nõuded aitavad ühendusel tõhustada liikmesriikide meetmeid võitluses olmejäätmete põletustehastest lähtuva õhusaastega;

tõhusa keskkonnakaitse tagamiseks tuleks sätestada kõikide uute olmejäätmete põletustehaste käitamise loa andmise nõuded ja tingimused; nende nõuete hulka peab kuuluma kohustus järgida teatavate saasteainete heitkoguste piirnorme ja asjakohaseid põlemistingimusi, võttes arvesse tehase tehnilisi omadusi ja käitamistingimusi;

tuleb ette näha põletustehastes tehtavad asjakohased mõõtmised ja kontrollimised; üldsust tuleb teavitada kehtestatud tingimustest ja saavutatud tulemustest;

⁽¹⁾ EÜT C 75, 23.3.1988, lk 4.

⁽²⁾ EÜT C 69, 20.3.1989, lk 219.

⁽³⁾ EÜT C 318, 12.12.1988, lk 3.

⁽⁴⁾ EÜT C 112, 20.12.1973, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT C 139, 13.6.1977, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT C 46, 17.2.1983, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT C 328, 7.12.1987, lk 1.

⁽⁸⁾ EÜT C 328, 7.12.1987, lk 1.

⁽⁹⁾ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 39.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 188, 16.7.1984, lk 20.

heitkoguste piirnormide kehtestamisega võrdselt tähtis on edendada puhta tehnoloogiaga seotud teadmiste arendamist ja levitamist ning puhta tehnoloogia kasutamist ennetusmeetmete osana võitluses keskkonnareostusega ühenduses, eriti seoses jäätmete kõrvaldamisega;

asutamislepingu artikli 130t kohaselt ei takista niisuguste ühenduse sätete vastuvõtmine ühtki liikmesriiki säilitamast või kehtestamast rangemaid keskkonnakaitsemeetmeid, kui need on kooskõlas asutamislepinguga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis on:

1. *õhusaaste* — inimtegevusest tuleneva ainete või energia otsene või kaudne väljutamine õhku, mis võib avaldada märgatavat kahjulikku mõju inimeste tervisele, kahjustada elusressursse, ökosüsteeme ja materiaalselt vara ja raskendada või takistada keskkonna puhkeotstarbelist või muud õiguspärasest kasutamist;
2. *heitkoguste piirnorm* — saasteainete kontsentratsioon ja/või mass, mida tehastest lähtuvates heitmetes ei või määratud ajavahemiku jooksul ületada;
3. *olmejäätmed* — kodumajapidamiste, ettevõtete või toiduainetööstuse jäätmed ning muud jäätmed, mis oma laadi või koostise osas on sarnased kodumajapidamiste jäätmetega;
4. *olmejäätmete põletustehas* — kõik tehnilised seadmed, mida kasutatakse olmejäätmete töötlemiseks põletamise teel, kus põlemisel tekkivat soojust kasutatakse või mitte, kuid mitte tehased, mida kasutatakse spetsiaalselt kanalisatsioonijääkide, keemiliste, mürgiste ja ohtlike jäätmete, haiglate meditsiiniliste

jäätmete või muud liiki jäätmete põletamiseks maal või merel, isegi kui nendes tehastes on võimalik olmejäätmeid põletada.

See määratlus hõlmab tegevuskohta ja tervet käitist, mis koosneb jäätmepõletusahjust, jäätmete etteandesüsteemist, kütuse- ja õhuvarustussüsteemist ning põletustoimingute jälgimise seadmetest ja süsteemidest ning põletustingimuste pideva registreerimise ja jälgimise süsteemidest;

5. *uus olmejäätmete põletustehas* — olmejäätmete põletustehas, mille esimene käitamisluba on antud välja enne artikli 12 lõikes 1 sätestatud kuupäeva;
6. *nimivõimsus* — põletustehase ahjude põletusvõimsuste summa, nagu on piiritletud ehitaja ja kinnitanud käitaja, võttes arvesse kohaselt arvesse eelkõige jäätmete kütteväärtust, mis on väljendatud tunnis põletatavate jäätmete kogusena.

Artikkel 2

Ilma et see piiraks direktiivi 84/360/EMÜ artikli 4 kohaldamist, võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et uute olmejäätmete põletustehaste käitamiseks vajalikule direktiivi 84/360/EMÜ artikli 3 ja direktiivi 75/442/EMÜ artikli 8 kohasele eelloale lisatakse käesoleva direktiivi artiklites 3-10 sätestatud tingimused.

Artikkel 3

1. Uute olmejäätmete põletustehaste suhtes kohaldatakse allpool esitatud heitkoguste piirnorme, mis on teisendatud järgmiste tingimuste alusel: temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, 11 % hapnikku või 9 % CO₂, kuiv gaas:

Heitkoguste piirnormid mg/nm³ põletustehase nimivõimsusena

Saasteaine	alla 1 tonni tunnis	1 tonn tunnis või rohkem, kuid alla 3 tonni tunnis	3 tonni tunnis või rohkem
Kogutolm	200	100	30
Raskmetallid			
— Pb + Cr + Cu + Mn	—	5	5
— Ni + As	—	1	1
— Cd ja Hg	—	0,2	0,2
Soolhape (HCl)	250	100	50
Vesinikfluoriidhape (HF)	—	4	2
Vääveldioksiid (SO ₂)	—	300	300

2. Tehaste puhul, mille võimsus on alla ühe tonni tunnis, võib heitkoguste piirnorm olla 17 % hapniku tasemel. Sel juhul ei või kontsentratsioonid olla suuremad kui lõikes 1 sätestatud, mis jagatakse 2,5ga.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda loa tehastele, mille nimivõimsus on alla ühe tonni tunnis, kui see on kohalike eritingimuste tõttu vajalik, tingimusel et järgitakse kogutolmu piirnormi 500 mg/nm³ ja kõiki direktiivi 84/360/EMÜ sätteid. Asjaomane liikmesriik teavitab nendest juhtudest komisjoni ja peab nende osas komisjoniga nõu. Komisjon omakorda teatab sellest teistele liikmesriikidele.

4. Pädevad asutused sätestavad heitkoguste piirnormid muude kui lõikes 1 nimetatud saasteainete osas, kui nad peavad seda põletatavate jäätmete koostise ja põletustehase omaduste tõttu otstarbekaks. Nende heitkoguste piirnormide määramisel võtavad asutused arvesse kõnealuste saasteainete võimalikku kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale ning parimat võimalikku tehnoloogiat, mille rakendamine ei too kaasa liigseid kulusid. Eelkõige võivad pädevad asutused kehtestada dioksiinide ja furanide heitkoguste piirnormid kuni seda eriküsimust käsitleva ühenduse direktiivi vastuvõtmiseni.

Artikkel 4

1. Kõik uued olmejäätmete põletustehased tuleb projekteerida, seadmestada ja käitada nii, et jäätmete põlemisel tekkinud gaaside temperatuur tõuseb pärast viimast põlemisõhu etteantud juhitavalt ja ühtlaselt isegi kõige ebasoodsamates tingimustes temperatuurini 850 °C vähemalt kaheks sekundiks, nii et hapniku kontsentratsioon on vähemalt 6 %.

2. Kõikides uutes olmejäätmete põletustehastes täidetakse käitamise ajal järgmisi tingimusi:

- a) süsinikmonooksiidide kontsentratsioon põlemisgaasides ei või ületada 100 mg/nm³;
- b) orgaaniliste ühendite (väljendatud süsiniku koguhulgana) kontsentratsioon põlemisgaasides ei või ületada 20 mg/nm³.

Punktide a ja b sätestatud piirnormid teiseandatakse järgmiste tingimuste alusel: temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, 11 % hapnikku või 9 % CO₂, kuiv gaas.

3. Võib lubada lõikes 1 sätestatud tingimustest erinevaid tingimusi, kui põletusahjudes või põlemisgaaside töötlemise seadmetes

kasutatakse asjakohast tehnoloogiat, kui pädevad asutused on veendunud, et seda tehnoloogiat rakendades on polüklooritud dibensdioksiinide (PCDD) ja polüklooritud dibensofuraanide (PCDF) heitmete tase on sama või madalam lõikes 1 sätestatud tehnilistel tingimustel saavutatud tasemest.

Liikmesriikide määratud pädevad asutused edastavad käesoleva lõike sätete kohaselt tehtud otsused ja tehtud kontrolli tulemused komisjonile.

4. Kõik uued olmejäätmete põletustehased tuleb projekteerida, seadmestada ja käitada nii, et vältida heitmete sattumist õhku, mis põhjustavad maapinna lähedal märkimisväärset õhusaastet; eelkõige jäätmegaaside väljutatakse juhitavalt ja korstna kaudu.

Pädevad asutused tagavad, et korstnate kõrguse väljaarvutamisel arvestatakse inimeste tervise ja keskkonnaga.

Artikkel 5

1. Artikli 4 lõikes 1 sätestatud temperatuuride ja hapniku kontsentratsiooni väärtused on miinimumväärtused, mida tuleb kogu tehase käitamise ajal järgida.

2. Artikli 4 lõike 2 punktis a sätestatud süsinikmonooksiidi (CO) kontsentratsioon on kõikide tehaste osas keskmine piirnorm tunnis. Lisaks sellele peab tehaste osas, mille nimivõimsus on üle 1 tonni tunnis, jääma vähemalt 90 % kõikide 24 tunni jooksul tehtud mõõtmiste tulemus alla 150 mg/nm³. Nende keskmiste väärtuste arvutamisel võetakse arvesse ainult tunnid, kui tehast tegelikult käitatakse, sealhulgas käivitamis- ja seiskamisaeg.

3. Muude ainete osas, mida tuleb artikli 6 kohaselt pidevalt kontrollida:

- a) mitte ükski liikuva seitsme päeva kontsentratsiooni keskmistest väärtustest, mis on nende ainete osas mõõdetud, ei või ületada vastavaid piirnorme;
- b) mitte ükski päeva kontsentratsiooni keskmistest väärtustest, mis on nende ainete osas mõõdetud, ei või ületada vastavat piirnormi rohkem kui 30 %.

Eespool nimetatud keskmiste väärtuste arvutamisel võetakse arvesse ainult tehase tegelik käitamisaeg, sealhulgas käivitamis- ja seiskamisaeg.

4. Kui nõutakse üksnes tsüklilisi mõõtmisi, loetakse heitkoguste piirnormid nõuetele vastavaks, kui mitte ühegi pädevate asutuste artikli 6 lõigete 3, 4 ja 5 kohaselt määratletud ja sätestatud mõõtmiste seeria tulemused ei ületa heitkoguste piirnorme.

Artikkel 6

1. Uutes olmejäätmete põletustehastes tehakse järgmisi mõõtmisi:

a) teatavate ainete kontsentratsioonid põlemisgaasides:

i) tehastes, mille nimivõimsus on 1 tonn tunnis või rohkem, tuleb kogutolmu, CO ja HCl kontsentratsioone pidevalt mõõta ja registreerida;

ii) järgmised kontsentratsioonid tuleb mõõta korrapäraselt:

— tehastes, mille nimivõimsus on 1 tonn tunnis või rohkem, artikli 3 lõikes 1 nimetatud raskmetallide, HF ja SO₂ kontsentratsioone,

— tehastes, mille nimivõimsus on alla 1 tonni tunnis, kogutolmu, HCl, CO ja hapniku kontsentratsioone,

— orgaaniliste ainete kontsentratsioone (väljendatud süsiniku koguhulgana) üldiselt;

b) tööparameetrid:

i) gaaside temperatuuri piirkonnas, kus artikli 4 lõikega 1 ettenähtud tingimused on täidetud, ja põlemisgaaside veeaurisisaldust tuleb pidevalt mõõta ja registreerida. Veeaurisisaldust ei ole vaja pidevalt mõõta, kui põlemisgaas kuivatatakse enne heitmete analüüsimist;

ii) põlemisgaaside viibeaga artikli 4 lõikes 1 määratletud temperatuuril 850 °C tehasele ettenähtud kõige ebasoodsamates käitamistingimustes tuleb asjakohaselt kontrollida vähemalt üks kord, kui tehas võetakse esimest korda kasutusse.

2. Lõikes 1 nimetatud mõõtmiste tulemused teisendatakse järgmiste tingimuste alusel:

— temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, 11 % hapnikku või 9 % CO₂, kuiv gaas.

Kui kohaldatakse artikli 3 lõiget 2, võib neid siiski teisendada järgmiste tingimuste alusel:

— temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, 17 % hapnikku, kuiv gaas.

3. Kõik mõõtmistulemused registreeritakse, töödeldakse ja esitatakse asjakohases vormis, nii et pädevad asutused võivad nende kinnitatud menetluste kohaselt kontrollida, kas sätestatud tingimused on täidetud.

4. Pädevad asutused peavad lõike 1 nõuetele vastavad proovivõtu- ja mõõtmismenetlused ning proovivõtu- ja mõõtmiskohad enne nende kasutamist heaks kiitma.

5. Korrapärase mõõtmiste osas sätestavad pädevad asutused asjakohased mõõtmisprogrammid, millega tagatakse, et tulemusel esindavad kõnealuste ainete heitmete tavalist taset.

Saadud tulemustega peab olema võimalik kinnitada, et kohaldatavaid piirnorme on järgitud.

Artikkel 7

Kõik uued olmejäätmete põletustehased varustatakse lisapõletitega. Need põletid peavad automaatselt tööle hakkama, kui põlemisgaaside temperatuur langeb alla 850 °C. Neid kasutatakse ka tehase käivitamise ja seiskamise ajal, et tagada eespool nimetatud temperatuuri säilimine kõnealuste toimingute vältel ja nii kaua, kui jäätmed on põlemiskambris.

Artikkel 8

1. Kui mõõtmised osutavad, et käesolevas direktiivis sätestatud piirnorme on ületatud, teatatakse sellest viivitamata pädevatele asutustele. Asutus tagab, et tehase kasutamine peatatakse, kui heitmenorme järgita, ja võtab vajalikke meetmeid tehase muutmiseks või selle sulgemiseks.

2. Pädevad asutused kehtestavad puhastus- või mõõtmisseadmete tehniliselt vältimatute seisakute pikima lubatud aja, mille jooksul õhku väljutatavate ainete heitmete kontsentratsioonid, mille vähendamiseks need seadmed on ette nähtud, ületavad sätestatud piirnormid. Rikke korral vähendab käitaja töömahtu või peatab töö niipea kui võimalik, kuni tavapäraseid käitamistingimused on taastatud. Mitte mingil juhul ei või tehast käitada tööd katkestamata üle kaheksa tunni; lisaks sellele võib tehast neis tingimustes käitada aasta jooksul kokku kuni 96 tundi.

Tolmu sisaldus heitmetes ei või eelmises lõigus nimetatud ajavahemike jooksul mitte mingil juhul ületada 600 mg/nm³ ja kõik muud tingimused, eelkõige põlemistingimused, peavad olema täidetud.

Artikkel 9

Kui ärisaladuse suhtes kohaldatavatest sätetest ei tulene teisiti, tehakse üldsusele teatavaks direktiivi 84/360/EMÜ artiklis 9 nõutud teave ja kooskõlas asjakohaste menetlustega ja pädevate asutuste määratud vormis artiklites 5 ja 6 sätestatud kontrollimiste tulemused.

Artikkel 10

Erandlikult võivad liikmesriigid teha mõningaid erandeid käesolevast direktiivist tehaste osas, mis on projekteeritud üksnes jäätmetest saadud kütuste põletamiseks (st kütus, mis on toodetud

olmejäätmete põlevast fraktsioonist kõrgetasemeliste mehaaniliste menetluste abil, mis on ette nähtud niisuguste jäätmete ringlussevõtu maksimeerimiseks ja mis ei sisalda üle 15 % tuhka enne ainete lisamist, mis võimendavad kütuse omadusi), kui nende sätete täitmine ei too kaasa liigseid kulusid või kui kõnealuse tehase tehnilisi omadusi arvestades ei ole need sätted kohased, tingimusel et:

- nendes tehastes ei põletata muid kui eespool määratletud jäätmeid (välja arvatud abikütus, mida kasutatakse seoses käivitamisega),
- direktiivi 84/360/EMÜ sätted on täidetud.

Artikkel 11

1. Direktiivi 84/360/EMÜ artiklis 11 nõutud kontrollimiste raames ja samuti seoses nimetatud direktiivi artikliga 4 võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et pädevad asutused kontrollivad käesoleva direktiivi kohaselt kehtestatud tingimuste täitmist uutes põletustehastes.

2. Käesoleva direktiiviga ei piirata direktiivi 84/360/EMÜ artikli 12 nõuet, mille kohaselt liikmesriigid peavad vajaduse korral muutma põletustehasele antud loa tingimusi.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 1. detsembrist 1990. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 13

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 8. juuni 1989

Nõukogu nimel

eesistuja

J. L. SAENZ COSCULLUELA